

Notat: Internationale studerende i Danmark

Længe har der fra forskellige sider været et stigende fokus på internationale studerende i Danmark. Fra politisk hold har der været fokus på, at internationale studerende i Danmark tilfører og er med til at generere ny viden, hvilket ses som afgørende for Danmarks rolle i en globaliseret verden, ligesom internationale studerende, der bliver og arbejder i Danmark efter endt uddannelse, styrker dansk økonomi¹.

Uddannelsesinstitutionernes fokus på at tiltrække flest mulige internationale studerende er også velkendt. Internationale studerende tilfører tiltrængte finansielle ressourcer samt gavner uddannelsesinstitutionernes muligheder for at brande sig som international uddannelsesinstitution.

Der er mange flere interesser der vægter, når talen falder på internationale studerende i Danmark, hvadend det omhandler det stigende antal af internationale studerende, antallet der vælger at blive og søge arbejde i Danmark efter endt uddannelse, eller deres trivsel på og udenfor uddannelsesinstitutionen.

Notatets formål er derfor at beskrive forholdene for internationale studerende i Danmark, så DSF på baggrund heraf kan udarbejde forslag til tiltag, der kan forbedre disse.

➤ Internationale studerende i Danmark

Antallet af internationale studerende i Danmark er steget kraftigt i de seneste år, og intet tyder på at udviklingen vender. Det er især de lange videregående uddannelser der tiltrækker studerende fra andre lande, ligesom det er på disse uddannelser, at der er flest danske studerende der søger udenlands for at studere.

Figur 1 viser fordelingen af internationale studerende på forskellige uddannelses typer. Tallene inkluderer ikke studerende, der tager en hel uddannelse i udlandet.²

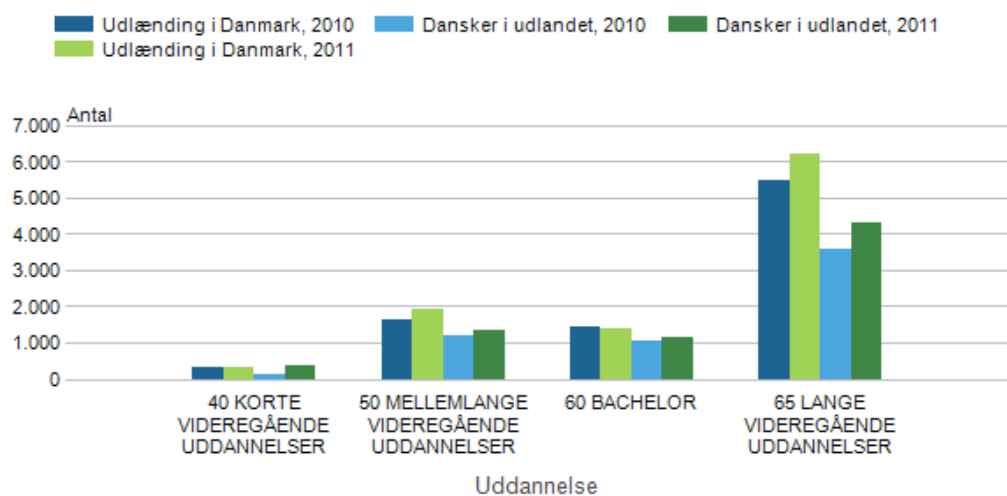
¹ fivu.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2013/internationale-studerende-styrker-dansk-okonomi

² www.dst.dk/da/Statistik/emner/fuldtidsuddannelser/internationale-studerende.aspx#

Figur 1: Internationale studerende der læser en del af uddannelsen i Danmark

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Udveksling, Tid:

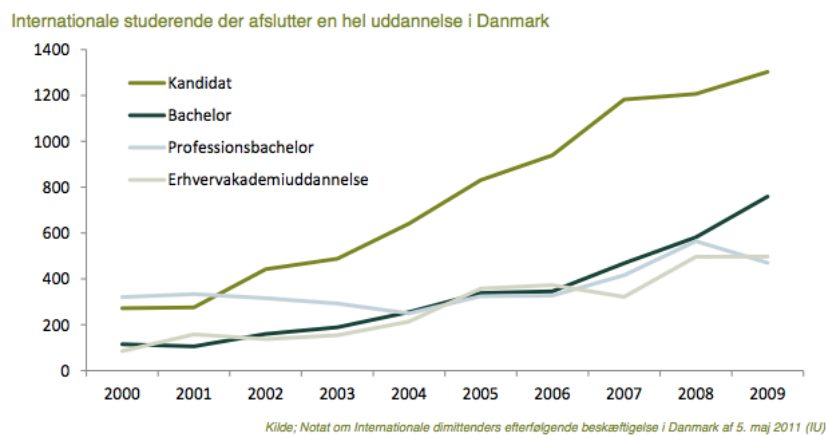

Figuren viser, at der fra 2010 til 2011 var en stigning i antallet af internationale studerende, der læste dele af deres uddannelse i Danmark. Figuren viser også, at Danmark tiltrækker langt flere internationale studerende til landet, end der er danske studerende der rejser ud.

Også antallet af internationale studerende, der læser en hel uddannelse i Danmark, er stærkt stigende, og antallet af internationale studerende, der afslutter en hel kandidat uddannelse er øget fra ca. 300 studerende i år 2000 til ca. 1400 i år 2009.³

³ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 9

Figur 2: Internationale studerende, der læser en hel uddannelse i Danmark

Som det fremgår af Figur 1, er antallet af internationale studerende der kommer til Danmark langt større end antallet der rejser ud. Tabel 1 viser denne forskel opgjort for år 2011.

Tabel 1: Danske studerende i udlandet og internationale studerende i Danmark⁴

Antal studerende i udlandet og i Danmark, 2011		
	Danske studerende i udlandet	Internationale studerende i Danmark
Udvekslingsstuderende	7.844	8.741
Studerende på en hel uddannelse	4.019	20.125
I alt	11.863	28.866

Hvor størstedelen af de danske studerende der studerer i udlandet kommer dertil som udvekslingsstuderende, gør det modsatte sig gældende for internationale studerende i Danmark, hvor størstedelen læser en hel uddannelse her i landet.

Det er de færreste danske uddannelsesinstitutioner der har målbare strategier for hvor mange internationale studerende de forventer at tiltrække i de kommende år. Der er dog intet der tyder på, at stigningen i antallet af internationale studerende vil falde, snarere tværtimod. Aarhus kommune arbejder ud fra en forventet stigning i antallet af internationale studerende på ca. 5000 i år 2020⁵, og

⁴ FIVU (2013) Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2011/20

⁵ www.aarhus.dk/da/erhverv/Internationalt/International-by.aspx

på baggrund heraf vil et kvalificeret skøn være, at stigningen i København vil være omkring 10-15.000 i samme periode.

➤ **Ændringer i udvekslingsystemet på vej?**

Uddannelsesministeriet har et såkaldt balanceprincip, der gør at der kun må optages det samme antal internationale studerende i Danmark som der er danske studerende der rejser til udlandet for at studere.

Princippet er i de senere år ikke blevet overholdt, og princippet har desuden været meget udkældt af dansk erhvervsliv, der kritiserer princippet for at afvise potentiel arbejdskraft, der kan styrke dansk økonomi. Regeringen har derfor varslet, at en ændring af balanceprincippet kan blive en del af internationaliseringsstrategien, der forventes offentliggjort medio 2013.

For at få flere danske studerende til at studere i udlandet er regeringen i gang med at indføre, at studerende i udlandet kan optage lån på studielånsvilkår til at dække de udgifter, som ikke dækkes af udlandsstipendieordningen, der gør at studerende tager deres taxameterpenge med sig, når de studerer i udlandet. Problemet med at taxameterpengene ikke dækker udgifterne er størst for studerende på det lave taxameter. I dag er de studerende nødt til at optage lån på almindelige lånevilkår for at dække eventuelle merudgifter ved udvekslingsophold.

➤ **Udfordringer for internationale studerende i Danmark**

På trods af det støt stigende antal internationale studerende i Danmark, så oplever mange internationale studerende problemer og udfordringer i forbindelse med deres ophold i Danmark, hvorfor det samlet set kun er 67 pct. af de internationale universitetsstuderende der er tilfredse eller meget tilfredse med opholdet i Danmark.⁶

I det følgende beskrives flere af de udfordringer internationale studerende i Danmark oplever, samt hvilke tiltag henholdsvis uddannelsesinstitutioner og studenterorganisationer kan gøre.

Udfordringer på uddannelsesinstitutionen

---

⁶ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 19

■ Sprogbarrierer i og udenfor undervisningen

Desværre er det for mange internationale studerende et problem, at eksempelvis nødvendige oplysninger om kursus- og eksamenstilmelding kan være svært tilgængelige på engelsk. Sprogbarrierer kan også udgøre et problem i undervisningssituationer, hvor undervisere og studerende alene udtrykker det de *kan*, fremfor det de *ønsker* at udtrykke. Dette kan forringe den faglige kvalitet af undervisningen.

Generelt er det anerkendt, at der er mange positive følger ved at følge undervisning på engelsk, men selvom det som oftest fungerer godt, er der problemer med, *"at nogle undervisere ikke tager hensyn til at studentergruppen er international og multikulturel, har forskellige læringstilgange og studerer på et fremmedsprog."*

■ Uddannelseskvalitet og fagudbud

Generelt set er de internationale studerende meget tilfredse med kvaliteten af uddannelsen som de modtager i Danmark, vekslede fra 84 pct. på natur- og sundhedsvidenskabelige uddannelser til 74 pct. tilfredshed blandt humaniorastuderende.⁸

Et problem der til tider opstår er, at et eller flere af de internationale studerendes tilmeldte kurser ikke oprettes, hvorfor den studerende er nødt til at vælge et nyt. Her opleves som et problem, at der mange steder er et utilstrækkeligt fagudbud på engelsk, hvorfor der er eksempler på at internationale studerende er nødt til at vælge kurser, der ikke har faglig relevans for deres uddannelse.

■ Svært at indgå i det studenterpolitiske eller -sociale miljø

På langt de fleste uddannelsesinstitutioner foregår de studerendes foreningsliv på dansk, hvilket gør det svært for internationale studerende at deltage aktivt i disse foreninger. Det medfører, at kun henholdsvis hver femte og hver ottende vurderer, at det er let at få venner blandt danske studerende på deres egen og andre uddannelser. Det er særligt problematisk, da langt størstedelen ser et godt fællesskab danske og

---

⁷ EVA (2010) Engelsksproget undervisning på danske kandidatuddannelser. Side 7

⁸ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 19

internationale studerende imellem som en afgørende forudsætning for, at studieopholdet bliver en sociokulturel og faglig succes.⁹

Udfordringer på boligmarkedet

■ Svært tilgængeligt boligmarked

Blandt danske studerende er det mindst 32 pct. der har fundet deres bolig gennem personlige netværk, hvilket endda er lavt sat, da tallet trækkes ned af de studerende der bor i kollegier og ungdomsboliger.¹⁰

Når halvdelen af de udvekslingsstuderende, og en af de tredjedel af full degree-studerende, bor i en kollegie- eller ungdomsbolig, betyder det at det for de resterende internationale studerende er en stor udfordring, at de ofte mangler et netværk blandt danskerne, der kan vise sig altafgørende når man skal finde en studiebolig.¹¹ Når studerende ikke har et netværk der kan hjælpe med at finde en bolig, og samtidig er ekstremt pressede ift. at finde en hurtigst muligt, øges risikoen for at man bliver villig til at acceptere tilbud, man normalt ikke ville acceptere. Det viser sig også, at udvekslingsstuderende generelt er mere tilfredse med deres boligsituation end full degree-studerende, hvilken kan hænge sammen med, at sidstnævnte ikke får samme hjælp fra uddannelsesinstitutionen til at finde en bolig, og i højere grad er på egen hånd.¹²

Sociale og psykiske udfordringer

■ Ensomhed

En fjerdedel af de internationale studerende i Danmark oplever ofte at være ked af at skulle gøre så mange ting alene, at føle det er svært at opbygge venskaber eller ikke at have nogen at tale med og derfor tager sig selv i at vente på, at andre ringer eller skriver til en.¹³

■ Svært at få danske venner

---

⁹ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 20

¹⁰ DSK (2010) 2009-boligundersøgelsen. Side 89

¹¹ DSK og Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (2011) Den gode velkomst. Side 8

¹² DSK og Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (2011) Den gode velkomst. Side 8

¹³ DSK og Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (2011) Den gode velkomst. Side 20

Flere end 80 pct. af de internationale studerende svarer, at sociale aktiviteter på studiet og kollegierne, fx fester og læsegrupper, bidrager til at skabe en fællesskabsfølelse mellem danske og internationale studerende. Hvor ca. 50 pct. føler, at det er let af få venner blandt de andre internationale studerende er det kun henholdsvis hver femte og hver ottende der mener, at det er let at få venner blandt danske studerende på deres egen og andre uddannelser.

Udfordringer ift. arbejdsmarkedet

■ Mangelfuld karrierevejledning

Undersøgelser peger på, at op imod 80 pct. af de internationale studerende, der tager en hel uddannelse i Danmark, forventer at blive og arbejde i Danmark efter endt uddannelse. Blandt udvekslingsstuderende er det halvdelen, der har disse forventninger. Måske derfor er der blandt de internationale studerende generelt en høj forventning om, at uddannelsesinstitutionerne vejleder i og informerer om karrieremuligheder i Danmark. De internationale studerende giver dog udtryk for, at de ikke i tilstrækkelig grad modtager den ønskede information og vejledning. Samtidig er det dog kun en relativt lille andel af de studerende, der benytter de eksisterende tilbud, hvilket peger på, at de fleste ikke kender til dem.¹⁴

■ Svært at indtræde på dansk arbejdsmarked

Selvom en stor del af de internationale studerende forventer at søge job i Danmark efter endt uddannelse, kender under halvdelen til de ordninger, som ville give dem mulighed for at blive i Danmark og arbejde.¹⁵ Det kan være en af forklaringerne på, at selvom 80 pct. af internationale full degree-studerende ønsker at blive og arbejde i Danmark, er det kun 30 pct. der ender med at blive.¹⁶

Hvor det er omkring 66 pct. af de danske studerende der har et studiejob¹⁷, er det blot omkring 33 pct. af de internationale studerende, og det er ofte

---

¹⁴ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 5

¹⁵ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 5

¹⁶ www.danskerhverv.dk/Nyheder/Sider/Brug-de-internationale-studerende-i-Danmark.aspx

¹⁷ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 26

ikke studierelevant.¹⁸ De nordiske studerende skiller sig ud ved i højere grad at have studierelevante jobs, hvor erhvervsakademistuderende skiller sig ud ved at være den studentergruppe, hvor flest internationale studerende har studiejob.¹⁹ Det er velkendt, at studiejobs er med til at åbne døre til arbejdsmarkedet efter endt uddannelse, hvorfor det er et problem for internationale studerende, der ønsker at blive og arbejde i Danmark, at det tilsyneladende er vanskeligt for dem at finde studierelevante jobs.

➤ **Tiltag der kan forbedre de internationale studerendes forhold**

Der er mange tiltag der kan forbedre forholdene for internationale studerende i Danmark. Nedenfor er nogle DSF's levevilkårsudvalgs bud på tiltag, der kan forbedre forholdene for internationale studerende i Danmark.

Tiltag, der mindsker udfordringerne på uddannelsesinstitutionerne

- Al kommunikation fra uddannelsesinstitutionen skal findes på engelsk
- Internationale studerende skal inddrages i udviklingen af uddannelser og studiemiljø
- Fokus på kandidatuddannelsernes studiestart, da her ofte er flere internationale studerende

Tiltag, der mindsker studerendes udfordringer på boligmarkedet

- Bedre tilsyn med boliger, der indstilles gennem uddannelsesinstitutionerne
- Det skal gøres lettere for danske studerende at fremleje deres bolig til internationale studerende

Tiltag, der mindsker studerendes sociale og psykiske udfordringer

- Anvend mentor-/buddy-ordninger gennem det første semester
- Fokus på kandidatuddannelsernes studiestart, da her ofte er flere internationale studerende og et mindre fællesskab end på bacheloruddannelserne
- Opfordre til at læsegrupper både består af danske og internationale studerende

---

¹⁸ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 31

¹⁹ Damvad (2013) Internationale studerende i Danmark. Side 33

H.C. Andersens Boulevard 51, st. Tv.
1553 København V.
(+45) 2819 4502
madsm@dsfnet.dk

Tiltag, der mindsker studerendes erhvervsmæssige udfordringer

- Tilbyd tilgængelig dansk undervisning
- Studenterorganisationerne eller uddannelsesinstitutionerne kan udbyde oplæg om det danske arbejdsmarked
- Styrkelse af karrierevejledning, så der kommer øget fokus på internationale studerende